

NATURALLY LOCAL

NOVICE

#2

DOBRODOŠLI V DRUGI IZDAJI NAŠIH NOVIC:

NATURALLY LOCAL – Prilagajanje podnebnim spremembam v malih in srednje velikih občinah s pomočjo na naravi temelječih rešitev.

Pred šestimi meseci so vam naše prve novice predstavile 9 partnerjev, združenih v projektu Interreg Europa Naturally Local (NaLo). Naše poslanstvo? Blažiti vplive podnebnih sprememb s pomočjo **na naravi temelječih rešitev (NTR)**.

Pogled nazaj na ključne mejnike, dosežene v prvih semestrih:

Prvo srečanje v Selnici ob Dravi :

To prvo srečanje nam je omogočilo postaviti temelje za konkretno sodelovanje. Program srečanja je vključeval: izmenjavo znanja, delavnice o delovanju na naravi temelječih rešitev ter terenski ogled v Sloveniji.

Projektni video Naturally Local je zdaj na voljo:

Da bi na hiter in pregleden način spoznali našo strategijo, si oglejte naš povsem nov uvodni video, ki je dostopen tudi na naših družbenih omrežjih.

Kaj natančno je "na naravi temelječa rešitev" (NTR)?

+ 2.20°C

**Povprečen
dvig v Evropi**

Govorimo o "rešitvi", ker se soočamo s problemi, ki jih povzročajo podnebne spremembe.

Človeška dejavnost je po svetu povzročila **dvig povprečne temperature za 1,28°C** v primerjavi s predindustrijsko dobo. Evropa je še posebej ranljiva, saj je temperatura **narasla za 2,20°C**, kar je skoraj 1°C več od svetovnega povprečja!

**POPLAVE
SUŠE
NEURJA**

Povprečen dvig temperature ni le še ena številka na termometru temveč pomeni **pogostejše poplave, dolgotrajne suše in vedno bolj silovita neurja.**

Podnebne spremembe prinašajo vse bolj pogoste in vedno hujše podnebne katastrofe.

V odgovor na naraščajoča tveganja podnebnih sprememb poznamo dve glavni strategiji:

Mitigacija (blaženje):

Zmanjševanje emisij toplogrednih plinov, ki so odgovorne za svetovni dvig temperatur.

Npr. Izbira kolesa namesto avtomobila za krajše poti.

Adaptacija (prilagajanje):

Varovanje naših pokrajin z zmanjševanjem njihove ranljivosti na tveganja, povezana s podnebnimi spremembami.

Npr. Zgraditi nasip proti naraščajoči vodi.

aNa križišču dveh strategij obstaja kategorija rešitev "brez obžalovanja", za katere vemo, da bodo imele pozitiven in transverzalni (prečni) vpliv na našo pokrajino ob hkratnem spoštovanju živega; to so na naravi temelječe rešitve. Po definiciji IUCN (Mednarodna zveza za ohranjanje narave) na naravi temelječe rešitve vključujejo:

- ***Ohranjanje funkcionalnih ekosistemov v dobrem ekološkem stanju.***
- ***Izboljšanje upravljanja ekosistemov za trajnostno rabo v okviru človeških dejavnosti.***
- ***Obnova degradiranih ekosistemov ali vzpostavitve novih ekosistemov.***

Zakaj postaviti ekosisteme nazaj v središče naše strategije prilagajanja?

Ekosistem je funkcionalna enota živih organizmov, njihovega okolja ter energije in snovi, ki jih ohranjajo in **zagotavljajo neprekinjenost življenja**. Ko je ekosistem v dobrem stanju, proizvaja "**ekosistemske storitve**", to je **nabor pojavov, ki so ključni za obnovo življenja na Zemlji**.

- ▶ *Kisik, ki ga dihamo, večinoma nastaja s fotosintezo rastlin in mikroorganizmov v naših ekosistemih.*
- ▶ *Rodovitnost naših tal je v veliki meri odvisna od delovanja biotske raznovrstnosti pri razgradnji organske snovi.*
- ▶ *Vodo, ki jo uživamo, ekosistemi prečiščujejo, filtrirajo in shranjujejo.*

Govoriti o "ekosistemskih storitvah" pomeni priznati vrednost vseh dobrin in storitev, ki nam jih narava nudi brezplačno in od katerih sta odvisna naše preživetje ter blaginja!

Ekosistemi kot ščit:

Kot je bilo pojasnjeno že prej, podnebne spremembe spremlja znatno povečanje okoljskih tveganj. Naše pokrajine se morajo zdaj soočiti s tveganjem vse pogostejših in intenzivnejših naravnih nesreč. V soočanju s podnebnimi spremembami imajo na naravi temelječe rešitve pomembno vlogo.

Varovanje ekosistemskih storitev naših pokrajin pomeni varovanje nas samih:

- ▶ *S ponovnim sajenjem dreves lahko v naših mestih ustvarimo otoke hlajenja, s katerimi preprečujemo vročinske valove in hkrati spodbujamo biotsko raznovrstnost.*
- ▶ *Z obnovo naravne morfologije naših vodotokov lahko zmanjšamo nevarnost poplav in spodbudimo delovanje velikega vodnega kroga, hkrati pa ponovno ustvarimo prijetne prostore za ljudi.*
- ▶ *Z preprečevanjem neprepustnosti tal (npr. z odstranjevanjem asfalta in ponovno vzpostavitev golih tal) spodbujamo naravni vodni krog in zmanjšujemo tveganje suše.*

Sistemska in transverzalna (prečna) vizija NaLo:

Osredotočanje na pravilno delovanje ekosistemov za učinkovit boj proti podnebnim vplivom na naše pokrajine.

Želite nekaj konkretnih primerov?

18. in 19. marca 2026 se je 9 partnerjev projekta NaLo zbralo v Óbidosu na Portugalskem na svojem prvem terenskem srečanju!

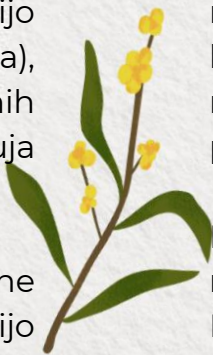
Poudarek: Kako lahko naravne rešitve ublažijo učinke vročinskih valov in suš, ki so posledica podnebnih sprememb?

Portugalska, ki je zaradi podnebnih izzivov v prvi bojni liniji, je delila svoje praktične izkušnje pri krepitvi odpornosti pokrajine. Za partnerje iz severne Evrope je bil ta obisk izjemna priložnost, da so dobili vpogled v svojo prihodnjo podnebno realnost in poiskali navdih v rešitvah, ki jih južna Evropa uporablja že danes.

Ob naraščajočih podnebnih izzivih je **občina Óbidos razvila celovito strategijo odpornosti za soočanje s številnimi tveganji**. Namesto zgolj odzivanja na pogoste suše, vročinske valove, gozdne požare in nenadne poplave, se je mesto odločilo za proaktivno delovanje, tako da je **v središče svoje politike prilagajanja podnebnju postavilo rešitve, ki temeljijo na naravi**.

Óbidos se na primer sooča z invazijo *Acacia saligna* (modrolistna akacija), ki je uvrščena na seznam invazivnih tujerodnih vrst in vzbuja zaskrbljenost v EU.

Ta vrsta iz Avstralije naseljuje obalne pasove in uničuje okolja, ki nudijo ključne ekosistemske storitve, kot je npr. preprečevanje obalne erozije. Namesto uporabe ekosistemom škodljivih pesticidov se Portugalska od leta 2015 zanaša na pomoč žuželk:

majhne osice, prav tako iz Avstralije, ki odlaga jajčeca v popke modrolistne akacije, s čimer ji prepreči razmnoževanje.

Po navedbah raziskovalcev z različnih univerz v Coimbri na Portugalskem je ta ukrep zmanjšal proizvodnjo semen modrolistne akacije na portugalskih sipinah za neverjetnih **98 %!**

V Óbidosu, zlasti po nedavnih neurjih, ki so po vsem našem območju prinesla obilno deževje, poplave in padanje dreves, ponovno potrjujemo svojo skupno zavezo h krepitvi naravnih lokalnih pristopov. Z roko v roki gradimo odpornejše skupnosti, ki živijo v pristnem sožitju z naravo.

Filipe Daniel, župan občine Óbidos

Spremljajte NaLo na družbenih omrežjih, da ne zamudite naslednjega videoposnetka o terenskem obisku Óbidosa! V njem boste izvedeli, **kako nam na naravi temelječe rešitve pomagajo pri obvladovanju tveganj suše in vročinskih valov**, ki jih prinašajo podnebne spremembe.

Priprava Registra dobrih praks je v zaključni fazi!

Kmalu boste lahko v našem **Registru dobrih praks** preverili, kako se te rešitve izvajajo na terenu. Pripravili smo prvi izbor navdihujočih lokalnih projektov, ki jih je mogoče prenesti v vse okolja!

Radovedni kotiček!

Ali ste vedeli?

Tudi drevesa se potijo!

Voda, ki jo vsebujejo listi dreves, se čez dan sprošča v ozračje. Tako breza v povprečju odda kar **75 litrov vode na dan!**

Vaše mnenje?

Za koliko stopinj lahko drevo zniža temperaturo okolice zaradi tega pojava (transpiracija)?

Odgovor:

Lahko jo zniža za 2°C do 8°C.

